

Briefjes

Doel: niet plannen; onverwachte elementen incorporeren/rechtvaardigen in de scène.

Aantal spelers: 2 of meer.

Vorm: van te voren mag het publiek op losse briefjes losse dialogezinnen schrijven, zinnen die in een toneelstuk of film voor zouden kunnen komen. Deze worden vóór de voorstelling (of in de pauze) ingenomen. Voor de scène begint worden deze briefjes op de grond verspreid of in broekzakken van de spelers gestoken. Er wordt een scène gespeeld waarbij regelmatig een briefje wordt gepakt. Op het moment dat de speler een briefje heeft gepakt, moet hij hem direct voorlezen alsof het een zin in de scène is. Zelfs als het briefje helemaal niet lijkt te passen, is het de taak van de speler om het toch te laten kloppen. De inhoud van het briefje bepaalt daarmee ook hoe de scène verder loopt.

Vraag aan het publiek: locatie, relatie, whatever. En uiteraard briefjes.

Tips:

- Lees direct vol overtuiging de zin voor. Wees eerst overtuigd van de zin, bedenk dan pas waarom de zin klopt. Andersom werkt niet, dan kom je vast te zitten. Desnoods herhaal je de zin vijf keer, steeds emotioneler, om jezelf te overtuigen. Een rechtvaardiging voor de zin komt uit overtuiging, niet uit nadenken. Als de rechtvaardiging toch niet komt, vindt het publiek dat overigens juist geweldig... als je tenminste heel erg overtuigd geprobeerd hebt.
- Maak de zin belangrijk, een element van het verhaal. Niet: “ ‘Ik hou van kaas’ – maar dat heeft hier niets mee te maken” of “ ‘Ik hou van kaas’ – maar ik hou meer jou.” Dat is het (al dan niet subtiel) blokkeren van een aanbod (de kaas). Die kaas is in de rest van de scène belangrijk.
- In feite is dit een verbale “handendoor”. Het is dezelfde improtechniek.
- Begin met één speler op toneel.
- Hou rust. Gooi er pas een volgend briefje in als het vorige briefje een plaats heeft gekregen.
- Kondig het lezen mooi aan: “ik zeg altijd maar:”, “ik zal je één ding zeggen:”, “Toen moeder stierf, zei ze met haar laatste adem:”, “maar gisteren zei je nog:”, Lees *daarna* pas het briefje.
- Jezelf moeilijk maken? Juist geen aankondiging als hierboven. Gebruik het briefje als antwoord op een vraag. Of op het moment dat je emotioneel erg geraakt wordt.
- Help de ander als die niet uit zijn briefje komt. “Hou jij van kaas? Maar dat verklaart waarom je zo nodig naar deze vulkaan wilde, want ... “

Leuke dingetjes voor af en toe:

- Vraag het publiek om hun favoriete zinnen uit hun favoriete films.

Af te raden variaties:

- Vragen om zinnen uit Nederlandstalige liedjes. Deze zinnen zijn te vaak geen dialogezinnen.

De grootste valkuilen:

- Nadenken.
- Te lang wachten met de zin zeggen.
- Na het lezen nog een inleidende zin zeggen om de zin mooi te laten “passen”. Bijvoorbeeld (lees briefje): “Weet je waarom ik die tomaten heb weggegooid? Daar is een hele goede reden voor. ‘Ik hou van kaas’.”

En natuurlijk, zoals bij elke vorm:

Heb lol. Accepteer wat de ander aanbiedt. Bezorg de ander(en) een goede tijd! Laat de vorm natuurlijk faliekant mislopen als die misloopt. Heb lol in het nog veel slechter maken van een slechte scène! Spelers aan de kant springen in als nodig/als ze een impuls voelen. Hou je nooit krampachtig vast aan een vorm. Gooi d'r in wat voor de hand ligt, al past dat eigenlijk niet.